

198509302

INSTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

Ljubljana, 30.09. 1985

VARSTVENO DELOVNI CENTER

Kržičeva 9

61000 Ljubljana

(v roke tov. Smoleju)

Vaš znak:

Naš znak:

Zadeva: Siva hišna goba v stavbi Vodnikova 56

Po vašem naročilu sem si skupaj s tov. Smolejem 27.09.1985 ogledal prostore zgradbe v Vodnikovi 56, Ljubljana. Po navedbi tov. Smoleja je poročilo o stanju in mnenje o sanaciji stavbe zahteval sanitarni inšpektor.

Hiša na Vodnikovi 56 je stara. Pred sedmimi leti so jo prenavljali in tedaj so bila severna stran in stranišča na tej strani dlje časa vlažna. Letos so gradili v neposredni bližini novo stavbo in naredili prehod iz nje v staro hišo. Vso zimo je voda zamakala stene in leseno konstrukcijo. V pritličju je iz hodnika vhod v stranišče. V njem se je strop podrl in vidijo se nosilni tramovi in nosilna betonska plošča stranišča v prvem nadstropju. Nosilni tramovi, trstika v ometu, plošča zgornjega stranišča in ves ostali material stropa so obilno preprejeni z značilnim podgobjem sive hišne gobe ali solzivke. (*Serpula lacrimans*, sinonima sta *Merulius lacrimans* in *Gyrophana lacrimans*). Deske stropa so popolnoma razkrojene, drobijo se v prah, les je značilno kockasto razpokan in trohnobera je tipično rjava. Tudi nosilni horizontalni tramovi so precej razkrojeni. Na ometu se vidi, da je bilo zamakanje dolgotrajno in obilno. V prvem nadstropju se je na podboju

straniščnih vrat les uleknil, barva odstopa, les je temno rjav in krhek. Tudi tu les razkraja siva hišna goba. V nobenem prostoru, ki smo si ga ogledali, niso razviti trosnjaki sive hišne gobe.

Glede na stopnjo razkroja vgrajenega lesa domnevamo, da se je siva hišna goba naselila v leseno konstrukcijo že pred sedmimi leti, ob prvem dolgotrajnem vlaženju severnega dela stavbe. Neugodne razmere za njeno rast v naslednjih letih (izsušitev prostorov) so zavrle njeno razkrojevalno delovanje, vendar se je ob letošnjem zamakanju ponovno pričela razraščati in hitro razkrojevati les. Zato se je strop stranišča v pritličju zrušil.

Ob pregledu stavbe nismo ugotavljali, do kam se je siva hišna goba razširila. Leseni nosilni tramovi namreč segajo iz stranišča še naprej v podest prvega nadstropja, na njih pa so položene deske. Verjetno se je podgobje glive razraslo tudi po teh tramovih in spodnji strani desk, saj je razkrojenost lesa v stropu sosednjega stranišča v pritličju močna, razrast podgobja pa obilna.

Pri sanaciji stavbe upoštevajte:

1. V navedenih prostorih zgradbe na Vodnikovi 56 je razširjena najnevarnejša gliva, ki lahko razkraja les v stanovanjih, zato naj bo sanacija izvedena natančno in strokovno.
2. Odstranite ves les, ki ga prerašča sivo, pahljičasto razraslo podgobje glive in tudi tistega, ki je porjavel in razpokan. Les sežgite. Omet in trstiko, ki sta preprejena s podgobjem sive hišne gobe odstranite in ga zakopljite v tla. Ti ukrepi so potrebni zato, ker iz vsakega delca ometa ali lesa, ki vsebuje podgobje te glive, lahko gliva ob ugodnih razmerah izraste in okuži ter prične razkrajati nov les.

3. Ob sanaciji morate ugotoviti, do kam se je v stavbi siva hišna goba že razrasla. Odstranite vrata in podboj stranišča v prvem nadstropju. Potrebno bo zamenjati nosilne tramove in deske podesta. Omet, v katerem je trstika, odstranite vsaj 1,5 m od mesta, kjer je še opazno podgobje glive ali sprememba barve trstike (potemnela, rajava barva).
4. Pri sanaciji vgradite čim manj novega lesa, vsega pa pred vgradnjo zaščitite s fungicidnim sredstvom Silvanol G (proizvaja ga Silvaproduct - Ljubljana). Potrebno je preprečiti vsakršno nadaljnje vlaženje sten in lesa. Podgobje glive bo kljub sanaciji namreč ostalo v steni in ugodne razmere za glivo (primerna vlaga in temperatura) bodo omogočile glivi ponovno razrast. Vsako zamakanje zaradi okvar vodovodne napeljave in stranišč morate takoj preprečiti, pri čiščenju stranišč pa pazite, da se stene ne bodo po nepotrebem vlažile.

Sestavil:

mag. Dušan Jurc, dipl. biol.

Dušan Jurc